

NIEUWE EXOTISCHE TINEINEN

VAN

'S RIJKS MUSEUM VAN NATUURLIJKE HISTORIE TE LEIDEN,

BESCHREVEN DOOR

P. C. T. SNELLEN

EN AFGEBEELD DOOR

Mr. A. BRANTS.

(Hierbij Plaat 7 en 8).

Hoewel het getal der reeds gepubliceerde Tineinen uit andere Faunae dan de Europeesche juist niet onbeteekenend mag genoemd worden en zelfs wanneer men de pseudo-beschrijvingen van eenen Walker uitzondert, nog bijna 650 soorten bedraagt, zoo komen toch insecten van die vlinderfamilie, vooral uit de keerkringslanden, nog altijd zoo zeldzaam tot ons, dat zij steeds de belangstelling der Lepidopterologen in hooge mate opwekken. Het kwam mij dus niet ongepast voor om eenige weinige onbeschreven exotische Tineinen, op 's Rijks Museum te Leiden bewaard, na bekomen vergunning van den heer Ritsema, Conservator van het Entomologisch Kabinet, in het Tijdschrift voor Entomologie te publiceeren. Vooral wenschte ik dit te doen nu mij het voorregt te beurt valt op nieuw de hulp te mogen ondervinden van Mr. A. Brants, wiens talent wat het afbeelden van Lepidoptera aangaat te zeer bekend is om op nieuw mijnen lof te behoeven.

Dat van de meeste soorten slechts één exemplaar voor-

handen is, kan, dunkt mij, geene reden zijn om de bekendmaking achterwege te laten. Wanneer toch zullen wij op nieuw van deze soorten voorwerpen bekomen en wie zal beslissen of er dan een voldoende aantal, alle variëteiten vertegenwoordigende, aanwezig is? Ook komt mij het publiceeren van nieuwe soorten van Lepidoptera naar één voorwerp nooit onraadzaam voor, wanneer de dieren slechts gaaf zijn en de afbeeldingen (die niet gemist kunnen worden) benevens de beschrijvingen, met de noodige zorg zijn vervaardigd. Van de juistheid der afbeeldingen ben ik zeker en voor de beschrijvingen heb ik mijn best gedaan, terwijl de voorwerpen in voldoende staat verkeerden.

1. ***Fumea pronubella*** m. nov. sp.

(Pl. 7 fig. 1—6).

Door het ontbreken van palpen, zuiger en bijoogen hebben wij tot opname van deze Tineine slechts de keus tusschen de genera *Fumea*, *Epichnopteryx* en *Solenobia*. Het laatste genus wordt uitgesloten door de gepluimde sprieten, die alleen aan de mannen der beide eerste genera eigen zijn en *Epichnopteryx* door dat ten minste de bekleeding der voorvleugels uit langwerpige, platte ronde schubben bestaat en zodoende blijft *Fumea* alleen over.

Volkomen homogeen met de mij in natura bekende soorten van dit genus (*Sepium*, *Betulina*, *Nana* en *Reticulatella*) is *Pronubella* echter niet, want de achtervleugels hebben 8 vrije aderen en in de voorvleugels omvatten de *gesteelde* aderen 7 en 8 de vleugelpunt, terwijl bij de genoemde vier soorten in de achtervleugels 7 aderen worden gevonden en 7 en 8 der voorvleugels ongesteeld zijn. Intusschen zie ik alleen in dit verschil, geene gebiedende reden om het reeds zoo groote getal der insecten-genera op nieuw met een te vermeerderen.

Schedel en aangezigt zijn okergeel, de eerste tusschen de sprietwortels met gele, over het aangezigt hangende haren bekleed. De sprietwortels zijn vrij dik. Van de

sprieten zijn alleen van den regter eenige leden overig, die echter voldoende zijn om te kunnen zien dat de schaft even als bij de mannen der andere soorten met vrij lange baarden is bezet. Thorax grijsbruin, de schouderdeksels vrij langharig.

De vleugels zijn, bij de andere soorten vergeleken, zeer lang en smal, nog veel meer dan bij *Sepium* en zodoende heeft dit vlindertje ondanks zijn korte lijf eene vlugt van $41\frac{1}{2}$ mm. Voorrand der voorvleugels gelijkmatig gebogen. Flauwer en vooral in het midden vlakker, zijn ook de achterrandsrand en binnenrand gebogen, terwijl zij beiden een derde korter zijn dan de voorrand en de vleugelpunten afgerond zijn. De kleur der geheel ongeteekende voorvleugels is een iets grauwwachtig donkerbruin dat eenen goudglans heeft. De achtervleugels zijn veel kleiner dan de voorvleugels; hun voorrand is even lang als de binnenrand der voorvleugels, de punt afgerond, de achterrandsrand sterk gebogen en gaat met eenen vrij duidelijken staartheek in den korten binnenrand over, die ruim de helft korter is dan de voorrand. Hunne kleur is een zeer bleek, iets glanzig vuil okergeel met eenen achterrandsrand van hetzelfde bruin dat de grondkleur der voorvleugels uitmaakt; deze rand is aan de vleugelpunt het breedst en schijnt nog breeder door dat een smal donker streepje op de dwarsader er zeer nabij staat. Naar onderen is hij binnenwaarts iets uitgesneden, juist voor den binnenrandshoek waar hij afgerond eindigt, weder een weinig breeder. Hij vervloeit in den gelen grond der vleugels.

De geheele achterrandsfranje is iets donkerder bruin dan de voorvleugels en eenkleurig; die van den binnenrand der achtervleugels bleekgeel.

Achterlijf weinig langer dan de achtervleugels, dun, tamelijk afgewreven, evenwel zie ik op zijde en tegen de punt vrij lange, bruingrijze beharing.

Onder zijn de vleugels als boven doch bleeker.

De pooten zijn kort, dun, bruingrijs met okergele tweede

helft en hebben lange gele haarpluimen aan het eind der scheenen, zoodat ik van de sporen der middenpooten niets zien kan. De middensporen der achterscheenen zie ik mede niet, doch de eindsporen onderscheid ik. De vlinder wijkt dus ook door deze lange beharing der pooten af van de bovengenoemde soorten, waar die deelen glad beschud en ook langer zijn.

In de achtervleugels komt ader 2 even voorbij de helft uit den binnenrand der middencel, 3—6 ongeveer op gelijken afstand uit de dwarsader die naar binnen wijkt, 8 uit den wortel. De nervuur der voorvleugels is, met het opgegeven verschil, als bij *Sepium*; zij hebben dus 11 aderen; ader 9 en 10 of, zoo men 9 als ontbrekende beschouwt, 10 en 11 zijn echter meer opeengedrongen en staan schuin. Of de middencellen overlangs gedeeld zijn kan ik niet onderscheiden. De binnenrandsader is ongevorkt doch op twee derden geknakt.

Bij het voorwerp is een 14 mm. lange, naar het schijnt rolronde zak (in het midden is hij platgedrukt) die aan de basis (toevallig?) twee kleine, vinvormige aanhangels heeft. Het weefsel schijnt dun en slap en is met vuil donkergrijze en vuil witte afknaagsels (waarschijnlijk van mos) bekleed, zoodat de rups eene dergelijke leefwijze schijnt te hebben als die van *Sepium* en *Betulina*. De pop is bruingeel en heeft een stomp staarteinde ¹⁾.

Een mannetje: Java, Ardjoeno, door den heer Heckmeijer verzameld. Het wijfje is nog onbekend.

1) De heer Brants merkt omtrent de pop op: „De ledige pophuls heeft niets van die eener *Fumea* of *Epichnopteryx*, doch is zoowel door de beide haken aan de buikzijde en alle afwezigheid van doornen, haken of kromme haren op segment 11 aan de rugzijde, als door den bultigen, breedten thorax en de vleugelscheeden, zonder twijfel die van eene Psychide. Indien dus de vlinder niet tot die familie kan worden gebragt, moet welligt aan eene vergissing van den verzamelaar worden gedacht en de pop niet tot deze soort gebragt worden.“ De kwestie der vergissing kan ik niet beslissen, maar ik moet opmerken dat *Fumea* en hare verwanten zoo na aan de Psychiden grenzen dat ik aan het aangeteekende omtrent de pop niet zooveel gewigt mag hechten.

2. **Prays? hilarella** m. nov. sp.

(Pl. 7 fig. 7—11).

Hoewel in enkele opzichten niet onbelangrijk van het genus *Prays* afwijkende, levert deze vlinder toch genoeg punten van overeenkomst daarmede op om hem er, althans voorloopig, in te kunnen huisvesten. Buitendien is alleen het wijfje bekend en komt het mij dus raadzaam voor ook hier de vorming van een nieuw genus nog te verschuiven. Intusschen zouden, al bezat het mannetje ook nog zoo vele bijzondere kenteekenen die bij het wijfje ontbreken, de karakters van het nieuwe genus toch zoo moeten worden gesteld dat ook de wijfjes onmiddellijk generiek konden worden gedetermineerd zonder de kennis der mannen.

Het eenige zeer gave exemplaar dezer nieuwe soort dat mij bekend is, heeft eene vlugt van 26 mm. De zuiger is lang en opgerold; bijpalpen ontbreken; de lipvoelers zijn regtuitstekende, nog iets korter dan de stompe, hoornige kegel waarmede het aangezigt tusschen de oogen vooruitsteekt. Lid 1 is kort, lid 2 even breed als lang, 3 korter dan 2, stomp en iets voorover hangende. De bekleeding is zwart met eene witte vlek op lid 2. Ook de kegel op het aangezigt, die van voren eene horizontale gleuf heeft, is zwart met eene witte vlek op den onderkant. De oogen zijn groot, breeder dan het aangezigt; bijoogen ontbreken. Schedel smal, wit behaard. Sprieten kort, zeer weinig langer dan de helft der voorvleugels en draadvormig. Halskraag en rug zwart, de eerste met twee, de laatste met vijf witte vlekjes, de schouderdeksels steenrood met witte punt en alles glad beschubd.

Voorvleugels lang, smal, de voor- en binnenrand bijna vlak, de achterrand half zoo lang als de voorrand, de punt duidelijk doch stomp, de staarhoek tamelijk afgerond. De grondkleur kan als glanzig rood koperkleurig worden aangenomen, doch wordt zoo zeer verdrongen door de meest uit dof geelachtig witte, scherp en dik zwart gerande vlekken

bestaande teekening, dat zij slechts aan den wortel, als twee dwarsstrepen en op de helft van het middenveld bovenkomt. Aan den vleugelwortel staat eene witte stip, dan volgen drie liggende drupvormige witte vlekken wier spits naar den wortel is gerigt. In het middenveld merkt men vooreerst twee liggende ovale witte vlekken op, die overlangs, een weinig boven het midden zijn geplaatst. De tweede, grootste dezer vlekken is voorbij de helft door een zwart streepje overdwars gedeeld en de eerste heeft eene witte stip boven zich. Verder merkt men op het midden van den voorrand een kort en op het midden van den binnenrand een langer doch smaller wit streepje op; op het laatste rusten een klein vierkant wit vlekje en een grooter, mede vierkant doch langwerpig. Al deze teekeningen zijn dik, groen- of blaauwglanzig zwart gerand, behalve de beide horizontale streepjes op voor- en binnenrand, die alleen aan de binnenzijde een zwarten rand hebben. De koperroode grondkleur is juist in den vorm der beide gewone dwarslijnen uitgespaard; in het midden des middenvelds vertoont zij zich tusschen de ovale vlekken bijna als eene I. De achterrand en het laatste vierde van den voorrand worden geheel beslagen door eenen witten band, die door de korter of langer zwart beschubde adereinden gestreept is en van de korte, geelwitte, op $\frac{1}{3}$ en $\frac{2}{4}$ zwart gevlekte franje door eene dikke zwarte franjelijijn is gescheiden.

Achtervleugels kwart-elliptisch met duidelijke doch stompe hoeken en effenen, op ader 5 iets ingetrokken achterrand. De binnenrand is iets langer dan de helft van den voorrand. Grondkleur zuiver wit met eenen zwartgrijzen rand, die alleen aan den voorrand, waar hij tevens het breedste is ($1\frac{1}{2}$ mm.) scherp door den voorrand der middencel is begrensd; langs den achterrand vervloeit hij ook op de einden der grootendeels fijn zwart beschubde aderen. De franje is kort, langs den binnenrand zwartgrijs, overigens wit.

Het achterlijf flauw gewelfd, glad beschubd, groenzwart, de laatste ring stomp, okergeel.

Op de onderzijde zijn de voorvleugels zwartgrijs met twee witte vlekken aan den wortel der middencel en op de dwarsader en met eene ongelijke, door de zwart beschubde adereinden verdeelde streep langs vleugelpunt en achterrand. Franjelij n en franje als boven. Achtervleugels als boven, doch de zwarte achterrand weinig dikker dan de franjelij n der voorvleugels en nergens verdikt, zoodat aan de vleugelpunt, in cel 6 en 7 twee witte vlekjes boven komen die op de bovenzijde ontbreken. Buik zwart, met 4 in lengte toenemende witte dwarsstrepen voor den ook hier okergelen laatsten ring.

Pooten stevig, middelmatig lang, gewoon gevormd en gespoord, glad geschubd.

Wat de nervuur aangaat, zoo hebben de voorvleugels 12 aderen. Ader 1 schijnt aan den wortel gevorkt; van ader 1b ziet men geen spoor, zelfs niet aan den achterrand aan het eind der vleugelvouw; ader 2 komt uit de helft van den binnenrand der middencel; 3 en 4 uit één punt uit haren binnenrandshoek, 5 iets daarboven. De dwarsader is op de helft wortelwaarts gebroken en dunner; 6 en de lange steel van ader 7—9 komen uit de spits der middencel; 10 en 11 uit haren voorrand; 12 loopt vrij in den voorrand uit; alles gelijk op bijgaande teekening, waarnaar ik korthedshalve verwijs, is voorgesteld. In de achtervleugels zijn de 3 binnenrandsaderen dun en geheel regt; verder ontspringt ader 2 een weinig meer naar achteren dan in de voorvleugels; 3 en 4 zijn gesteeld, 5 ontspruit uit het midden der hier vrij steile dwarsader, 6 en 7 zijn iets langer gesteeld dan 3 en 4, 8 is aan den wortel met den voorrand der middencel vergroeid en loopt iets onder de vleugelpunt, vrij in den achterrand uit.

Het voornaamste waardoor deze vlinder zich van *Prays* onderscheidt, ligt wel in de meer ontwikkelde achtervleugels, wier franje korter en wier aderbeloop ook geheel anders is, benevens in de korte palpen en het uitpuilende voorhoofd. Intusschen wijkt de nervuur der achtervleugels

van *Atychia*, waaraan de vleugelvorm ook zeer herinnert, nog meer af, want aldaar ontspringt ader 2 met 3 uit één punt uit den binnenrandshoek der middencel en 4—7 op gelijke afstanden ongesteeld uit den terugwijkenden achterrand dier cel. *Oeta* heeft 12 ongesteelde aderen der voorvleugels met eene aanhangcel, en een kop als *Prays*.

Het nieuwe genus dat voor deze soort zal moeten worden gevormd, dient in de voorhoede der Tineinen te worden geplaatst, want door de wijde tusschenruimte die tusschen ader 5 en 6 der voorvleugels wordt gevonden, wijkt deze vlinder zeer van de mij bekende Tineinen-genera af.

Het eenige mij bekende exemplaar is in Suriname gevangen door den Vice-admiraal Tengbergen, die zijne collectie, waarin zich vele exotische Lepidoptera van waarde bevonden, aan 's Rijks Museum schonk.

3. ***Cryptophasa transversella*** m. nov. sp.

(Pl. 7, fig. 12—16).

Het verschil tusschen dezen vlinder en het genus *Cryptophasa* zoo als dit door Prof. Zeller (vrij kort) in de *Linnaea Entomologica* IX p. 350 wordt beschreven, komt mij niet belangrijk genoeg voor, om voor hem een nieuw genus te vormen. Na is ook wel de verwantschap met *Orthotaelia*; toch leveren de bij dat genus aan den staarhoek sterk afgeronde achtervleugels, het langere achterlijf, de langere pooten, de dunnere palpen met langer eindlid, de iets ruige kopbekleding en de in voor- en achtervleugels geheel ongesteelde, ten deele ook op andere plaatsen ontspringende aderen te belangrijke verschilpunten op om aan eene, zij het dan ook slechts voorloopige, indeeling bij *Orthotaelia* te kunnen denken.

De beide exemplaren die ik van mijne nieuwe soort voor mij heb en die ik, ondanks hun verschil in teekening, toch slechts voor variëteiten van ééne soort houd, hebben in hunnen bouw veel dat aan het Lithosinen-genus *Earias*

doet denken, doch de 3 duidelijke binnenrandsaderen der achtervleugels en de ongeveer op gelijken afstand van elkander ontspringende takken van de ondervoorrands- en middenader der voorvleugels (bovenste en onderste mediaan-ader), waarbij de aderen 9—11 zeer lang en toch weinig schuin zijn, doen dadelijk zien dat wij met eene ontwijfelbare *Tineine* te doen hebben en wel, uit hoofde van de spitse, sikkelvormige palpen, met eene soort van de groote familie der *Gelechidae*.

Kop bolvormig, op den schedel met eenigszins opstaande, platte, schubvormige haren bedekt, het vlakke aangezicht glad beschubd, en iets smaller dan de groote oogen. Geene bijoogen. Zuiger kort, gerold. Geene bijpalpen. Lipvoelers slechts weinig langer dan de kop, sikkelvormig; lid 1 kort, iets ruw beschubd; 2 weinig breeder dan een derde der oogen, glad beschubd, plat, aan de voorzijde afgerond; 3 priemvormig doch niet zeer spits, smaller dan 2, iets korter dan de helft van diens lengte en glad beschubd. Sprieten kort, weinig langer dan de helft der voorvleugels, dun, draadvormig, kort behaard; het wortellid vierkant, vrij duidelijk. Thoraxbekleding uit glad gestreken haren en schubben bestaande, de rug weinig gewelfd. Voorvleugels driekant, met bijna ongebogen voor- en binnenrand, de laatste slechts ruim $\frac{1}{8}$ korter, de achterrandsader iets langer dan de helft van den voorrand, steil, flauw gebogen, de vleugelhoeken duidelijk. Achtervleugels bijna kwart-cirkelvormig met duidelijke, doch stompe hoeken, de achterrandsader op ader 5 zeer flauw ingetrokken, daaronder iets sterker gebogen; franje kort. Voorvleugels met 12 aderen; ader 1a schijnt tegen den wortel gevorkt; in de vleugelvouw ziet men een vrij lang rudiment van ader 1b dat wortelwaarts verdwijnt. Ader 2—5 zijn even lang en ontspringen dicht bij elkander om en uit den binnenrandshoek der discoidaal- of middencel; ader 6 ontspringt boven aan de dwarsader; 7 en 8 zijn gesteeld, komen uit den iets afgeronden voorrandshoek der middencel en loopen onder de

vleugelpunt in den achterrاند uit; 9—11 komen met gelijke tusschenruimten uit de ongedeelde middencel, 12 is vrij en loopt op twee derden van den voorrand uit.

In de achtervleugels ontspringen ader 2—4 op omtrent gelijken afstand om den staarhoek der middencel, 5 boven de helft der iets terugwijkende dwarsader; 6 en 7 zijn gesteeld, 8 komt uit den vleugelwortel doch loopt aanvankelijk vrij dicht langs den voorrand der middencel.

Pooten stevig, kort, de voor- en middenpooten gewoon gevormd en de laatsten met een paar sporen van ongelijke lengte. De achterscheenen zijn met eene dikke beharing voorzien waarin de vier gewone sporen bijna verborgen zijn.

Achterlijf dun, niet langer dan de achtervleugels, kegelvormig, gewelfd, met korte bijeengestreken staartpluim.

De grondkleur van schedel, rug en voorvleugels is bij het eene exemplaar een helder, zuiver okergeel. De sprieten, het aangezicht en de palpen op zijde zijn iets bleeker, van voren worden de laatsten bijna wit. Op de voorvleugels is de binnenrandswortel donkergrijs; verder ziet men onder den voorrandswortel, vervolgens in cel 1b, op een vierde en in cel 5, na bij den achterrاند, telkens een bruingrijs vlekje, terwijl de franjelijן aan de vleugelpunt verdikt en donker bruin is en eindelijk, dwars over den vleugel, van $\frac{3}{5}$ des voorrands naar $\frac{3}{4}$ van den binnenrand, eene iets blinkende, potloodkleurige lijn, die aan den voorrand een weinig breeder en op de middenader afgebroken is. Franje als de vleugel.

Bij het andere exemplaar is de gele kleur van kop en thorax bleeker en grauwer, het gedeelte van de voorvleugels wortelwaarts van de potloodstreep bijna geheel reekleurig bruin en alleen eene haarfijne lijn langs den voorrand en een vlekje voor de bovenhelft der potloodstreep zuiver geel. Achter deze wordt de vleugel grootendeels beslagen door eene driekante, licht omberbruine vlek die met de basis op de potloodlijn rust, terwijl de iets stompe spits naar het midden van den achterrاند is gekeerd. Het ge-

deelte van den driehoek dat den voorrand aanraakt, is veel donkerder en het overige van den vleugel met de franje is okergeel als bij het andere voorwerp en met hetzelfde donkerbruine streepje aan de vleugelpunt.

Achternvleugels bij beide exemplaren donker grijsbruin, tegen den wortel iets bleeker en met okergele, aan den staarhoek grauwe franje. Onderzijde bruingrijs met bleekgele, stralige langsvegen uit den wortel over de beide vleugels bij het eerstbeschreven exemplaar, bij het andere alleen op de achternvleugels, terwijl de voorvleugels slechts aan den wortel wat bleeker zijn en aan het eind der middencel op de middenader een geel vlekje rust.

Pooten en lijf op de onderzijde bleek grijsachtig okergeel, de franje als boven doch wat grauwer. De bovenzijde van het achterlijf donkergrijs.

Het eerstbeschrevene, minstgeteekende exemplaar beschouw ik als type; het is op Java in Malang door den heer Hillebrand gevangen, het andere, als var. α aan te merken, op den Ardjoeno door den heer Heckmeyer.

4. **Cryptolechia? effractella** m. nov. sp.

(Pl. 7, fig. 17—25).

Voor deze soort die ik voorloopig in het genus *Cryptolechia* huisvest, zal later wel eens een nieuw genus moeten worden gevormd, daar de vorm van vleugels en palpen al te zeer afwijkt van die der mij bekende vlinders van dat genus. Ik heb van *Effractella* alleen de vrouwelijke sexe voor mij.

Vlugt 27 en 30 mm. Sprieten dun, draadvormig, in het geheel ongeveer 8 mm. lang en daarvan het rolronde, bovenaan iets verdikte wortellid 1 mm. Kop met de vrij kleine oogen halfbolvormig, de schedel en het aangezicht iets plat, het laatste $1\frac{1}{2}$ maal zoo breed als de oogen en met korte, smalle, iets ruig uitstaande schubben bekleed. Geene bijoogen. Zuiger dun, kort, op de bovenzijde beschubd. Geene bijpalpen. Lipvoelers langer dan kop en thorax, het eerste lid klein, korter dan de kop, het tweede

bijna zoo lang als kop en thorax, eerst bijna regtuitstekende, en dan iets omgebogen, ongeveer sabelvormig, op de rugzijde door eene kam van opstaande haren verbreed en van onderen, vooral aan de tweede helft en van voren, door eene lange, platte, aan de voorzijde afgeronde beharing. Uit het tweede lid rijst het lange, spitse, iets gebogen priemvormige eindlid omhoog, dat tot aan de helft versierd is door eene naar boven verbreedende beschubbing, waar op een krans van uitgespreide aan het eind schubvormig verbreedde haren volgt, uit welks midden zich de dunne, spitse tweede helft van het eindlid verheft.

Thorax dik, breed, iets plat met korten halskraag en schouderdeksels en glad beschubd. Vleugels ongeveer als bij *Depressaria* gevormd, doch de voorrand der voorvleugels met eene uitsnijding die, even als bij het Tortricinen-genus *Rhacodia*, door de aan beide zijden der uitsnijding aanwezige, uitstekende beschubbing nog meer in het oog loopt. Aan de wortelzijde is deze beschubbing bovendien naar boven omgebogen. Op een derde van den binnenrand staat een klein bosje opgerigte schubben en op het midden van den vleugel nog vijf anderen, waarvan de drie grootsten zich ongeveer op dezelfde plaats bevinden waar bij de Gelechiden de drie typische stippen staan. Voor den achterrand staat nog eene dwarsrij kleine opstaande schubben en de franje is kort, tegen den binnenrandshoek iets verlengd.

Wat de kleur der tot hiertoe beschreven ligchaamsdeelen aangaat, zoo is de kop licht okergeel, de sprieten evenzoo, met vele zwarte schubben, de palpen geelwit met enkele bruine schubben, thorax en voorvleugels dof okergeel, een klein weinig grijsachtig. Op de laatsten ziet men aan het tweede zevende van den voorrand eene breede, schuine iets gebogene, tot de helft van den vleugel reikende donkere streep, die op de helft der middencel eindigt en uit staalblauwe, zwarte en bruine schubben bestaat. Verder is de grond om de vleugelpunt roestbruin beschubd met een staalblauw vlekje, de insnijding in het midden en de

franjelij n beiden fijn roestbruin, terwijl de rij kleine opstaande schubben voor den achterrand, drie stippen die onder de insnijding, aan den voorrandswortel en juist onder het eerste vierde der vleugelvouw gevonden worden, zwart zijn. Franje donker paarsgrijs, iets glanzig, de langere haren aan den binnenrandshoek okergeel. ¹⁾

Achternvleugels kwart-elliptisch maar met sterk afgeronde punt en staarhoek en flauw gebogen achterrand. Zij zijn iets intensiver en frisscher geel dan de voorvleugels en, behalve een klein roestbruin vlekje aan de vleugelpunt, ongeteekend.

Franje aan den binnenrandshoek half zoo lang als de vleugel, naar boven gaandeweg korter wordende, in kleur gelijk aan die van den vleugel, behalve aan de vleugelpunt waar zij juist vóór het roestbruine vlekje, paarsgrijs is.

Onderzijde geel, met bruine schubben tegen den wortel der voor- en langs den voorrand der achternvleugels; in de vleugelpunten ziet men een klein grijsbruin vlekje. Franje geel, op de achternvleugels aan de vleugelpunt, op de voorvleugels langs den geheelen achterrand met paarsgrijze spits.

Ik moet nog aanmerken dat het schijnt als of op de onderzijde de voorrand der voorvleugels aan den wortel is omgeslagen; dezen omslag echter met de punt eener naald zoekende op te ligten, bemerkt men dat de vleugel op die plaats slechts iets dikker en daarbij glad is beschubd.

Wat de nervuur aangaat, zoo is de middencel der voorvleugels ongeveer drie vijfden van den vleugel lang en een derde zoo breed, gemeten op de helft der uitsnijding, hare lengteas ligt iets boven het midden van den vleugel, zij is naar achteren weinig verbreed en aan het einde reghoekig met vrij steile, onder ader 6, geknakte dwarsader.

1) Fig. 18 vertoont een voorvleugel eenigszins van boven tegen den voorrand aan gezien, ten einde de onderlinge verhouding in grootte en plaatsing der onderscheidene hoopjes schubben beter te doen uitkomen.

Ader 2 ontspringt uit $\frac{7}{8}$ van haren binnenrand en loopt iets gebogen en vrij schuin; 3 komt even voor haren staarthoek en is iets geslingerd; 4 en 5 ontspringen uit een punt een weinig boven dien hoek; 6 uit het midden der dwarsader en loopt, als 5, een weinig opwaarts; 7 en 8 (gesteeld) loopen voor de vleugelpunt in den voorrand uit, 9—11 mede daarin, vóór de uitsnijding, 12 is vrij en de middencel heeft naar achteren eene fijne plooi als begin eener onvolkomen overlangsche verdeling. Van ader 1b zie ik geen spoor; 1a is wortelwaarts gevorkt.

In de achtervleugels is de middencel korter en smaller dan in de voorvleugels, de dwarsader loopt schuin naar onderen, ader 2 komt uit $\frac{2}{3}$ van den binnenrand der cel, 3 en 4 uit een punt uit haren staarthoek, 5 ontspringt een weinig daarboven en is aan den wortel gebogen, 6 komt uit $\frac{2}{3}$ der dwarsader, 7 uit den top en beiden loopen parallel, 8 ontspruit uit den wortel en loopt even vóór de vleugelpunt in den voorrand uit.

De pooten zijn kort en dik, overigens gewoon gevormd en gespoord, de achterscheenen vrij lang en dik behaard.

Achterlijf ruim de helft langer dan de achtervleugels, dik, breed en plat, kort gespitst met uitstekenden, korten eijerlegger.

Beide exemplaren komen uit Australië en wel uit Nieuw-Holland.

5. **Stomylla** (nov. gen.) **erosella** m. nov. sp.

(Pl. 8 fig. 1—6).

Voor de nu te beschrijven vlindersoort ben ik genoodzaakt een nieuw genus te vormen, daar de afwijking van al de verwante genera te groot is om haar voegzaam in een der bestaanden te kunnen opnemen. Leeren de sikkelvormige palpen en de vorm der achtervleugels ons dat de verwanten onder de genera *Psecadia*, *Trichostibas*, *Exaeretia*, *Depressaria* en *Symmoca* te zoeken zijn, zoo verbieden,

m. i. bovenal de gesteelde aderen 6 en 7 der achtervleugels, en dan de vorm der palpen en voorvleugels dadelijk de opname in een der vier eerstgenoemde genera, terwijl de wijze waarop de beide laatstgenoemde ligchaamsdeelen zijn gevormd een beletsel uitmaakt voor de vereeniging met *Symmoca*, al zijn ook ader 6 en 7 der achtervleugels zoo als zij daar zijn.

Sprieten dun, draadvormig, ter lengte van drie vijfden der voorvleugels; het wortellid breeder dan de schaft, plat en vrij lang. Kop half bolvormig doch wat langer dan bij de voorgaande soort, de schedel plat, zoo mede het aangezicht en beiden met vrij groote platte schubben bekleed, die op zijde van den schedel een iets uitstekenden rand boven de oogen vormen. De laatsten zijn een weinig smaller dan het aangezicht. Bijooogen zie ik niet en van de bijpalpen slechts korte rudimenten over den wortel van den vrij langen, op de bovenzijde beschubden spiraalzuiger. Lipvoelers sterk ontwikkeld en gebogen, lid 1 en het veel langere lid 2 te zamen wel tweemaal zoo lang als de kop. Lid 2 is ongeveer zoo gevormd als bij *Hermogenes aliferella* Zeller (zie *Stett. Ent. Zeit.* 1867 Taf. II fig. 6b) doch bovenaan nog iets sterker verdikt en aldaar aan de onderzijde met eene spits door schubben gevormd. Lid 3 weinig korter dan 2, priemvormig, gebogen en spits, is dun doch heeft aan de achterzijde twee verdikkingen door schubben-dotjes gevormd.

Thorax afgerond vierkant, iets plat, glad beschubd, met korten halskraag en schouderdeksels. Achterlijf ontbreekt zoomede al de pooten op een achterpoot na, die kloek gebouwd, iets plat, gewoon gevormd en gespoord is. De scheen is op den rug kort behaard, overigens de poot glad beschubd.

Vleugels langwerpig, aan die der Depressariën herinnerend doch nog wat smaller, de voorrand der voorvleugels in het midden uitgesneden even als bij *Crypt.? effractella*; hier is echter de vleugel juist voorbij de uitsnijding iets

breeder en bij *Effractella* er voor. ¹⁾ Voorbij de uitsnijding loopt de voorrand schuin naar de spitse vleugelpunt, de korte achterrand is naar onderen zeer schuin, de staarhoek zeer vlak. De achtervleugels naderen in vorm vrij sterk naar die van de genera *Carcina*, *Lecithocera* en *Rhinosia*, daar zij niet, gelijk bij *Depressaria*, aan den binnenrandshoek lobbighoekig verbreed zijn. De franje der voorvleugels is kort, die der achtervleugels is aan den binnenrandshoek bijna half zoo lang als de breedste plaats van den vleugel, dat is ongeveer bij ader 2.

Wat de nervuur aangaat, zoo is de middencel der voorvleugels ongeveer een derde zoo breed als de vleugel en twee derden zoo lang; zij is naar achteren verbreed en heeft eene regthoekige dwarsader. Ader 2 komt uit $\frac{5}{6}$ van haren binnenrand en loopt schuin om in den binnenrandshoek te eindigen, 3 en 4 zijn gesteeld op dezelfde wijze als 2 en 3 bij vele *Depressariën*, 5 komt uit den binnenrandshoek d'r middencel, 6 uit de dwarsader even onder den voorrandshoek dier cel, 7 en 8 zijn gesteeld en loopen in den voorrand uit even voor de vleugelpunt, 9—11 ontspringen even ver van elkander en loopen voorbij de uitsnijding in den rand, 12 er voor. Eene deeling der middencel zie ik niet, wel twee korte plooijen tegen den achterrand. Ader 1 loopt zeer nabij den binnenrand en is wortelwaarts gevorkt. In de achtervleugels is de middencel breeder doch korter, haar voorrand naar buiten, de dwarsader iets naar binnen gebogen en in de cel zie ik twee lange plooijen. Ader 2 ontspringt als in de voorvleugels, 3—5 uit één punt, 6 en 7 zijn gesteeld, 8 loopt dicht langs de middencel en bij de vleugelpunt in den voorrand uit.

Aangezigt donkergrijs. Schedel, thorax en sprieten lichter, met flauwe donkerder stippen, het wortellid der sprieten geelachtig, de palpen tot aan de verbreding van lid 2 lichtbruin, dan lichtgrijs, ook het eindlid, de schubben-

1) De uitsnijding van den voorrand is vrij gering wanneer men de schubben, die aan haar begin en einde over den rand heensteken, buiten rekening laat.

pakjes aan zijne achterzijde binnenwaarts lichtgrijs, buitenwaarts zwart. De eenige poot is lichtbruin, aan den wortel, zoomede de sporen en de lichtgrijs gerande sporen zwartbruin.

De voorvleugelbekleding is door eenige dwarsrijen kort opstaande schubben iets ruw, dof lichtgrijs, naar achteren iets geelachtig en overal fijn donker gewolkt, de uitsnijding halvemaanvormig breed, roodbruin afgezet. Verder ziet men aan den wortel drie donker blaauwgrijze stippen, aan den voorrand voor en achter de uitsnijding en in het midden van den vleugel eenige bruinachtige, op twee derden van den vleugel een blaauwgrijs vlekje met drie donkerder stippen en onder de vleugelpunt een groot en een klein zwart vlekje. Achter deze ziet men een lijntje van grijswitte schubben om de vleugelpunt als begin der overigens niet aangeduide franjelij. De franje is okerbruin met okergele buitenhelft. Achtervleugels glanzig grijs, iets roodachtig, ongeteekend, tegen den achterrands smal donkergrijs, de franje bruinachtig. Onderzijde der voorvleugels donkergrijs, langs de voorranden met bruine schubben, overigens ongeteekend; de franje bruinachtig grijs. Achtervleugels als boven.

Het eenige exemplaar — een wijfje — is op Java door den heer Heckmeijer gevangen en wel op den Ardjoeno.

6. **Dasycera ? Bernsteinella** m. nov. sp.

(Pl. 8 fig. 7—10).

Het is weder alleen om de vorming van een nieuw genus te vermijden, dat ik den nu te beschrijven vlinder tot *Dasycera* breng, want hoewel de geheel als bij *Dasycera* gevormde, slechts wat langere palpen duidelijk doen zien dat de vlinder tot de Oecophoriden moet worden gerekend en de sprieten ook ruig behaard zijn, zoo zijn die sprieten veel langer, anders gevormd en verschilt de nervuur zeer.

Kop glad beschubd, donkerbruin met staalblaauwen glans. De rudimentaire bijpalpen en de korte zuiger donker okergeel. Palpen in het geheel 4 malen langer dan de kop, glad

beschubd, het sterk gebogen platte middenlid donkergeel, het dunne, fijne, naaldvormige, doch nog iets gebogen eindlid slechts een weinig korter dan lid 2 en donkerbruin. Sprieten zoo lang als de voorvleugels, uit eene vrij dikke platte schaft bestaande, die met lange platte schubben eenzijdig is gevederd; deze schubben zijn aan wortel en spits van de schaft het kortst, in het midden het breedst. De spriet is dus geheel anders dan bij de beide sexen der twee in mijn bezit zijnde soorten van *Dasycera* (*Olivella* en *Sulphurella*), waar de schaft tot twee derden aan alle zijden door ongeveer platliggende schubben is verdikt en hoogstens tot twee derden van den voorrand der voorvleugels komt. De kleur van den spriet is bij *Bernsteiniella* donkerpaars met kopergloed. Thorax ontschubd. Vleugels smal en spits, nog smaller en spitsner dan bij *Sulphurella* doch op dezelfde wijze gevormd, zoodat *Bernsteiniella* zich ten minste in dit opzicht ongedwongen bij de genoemde soort aansluit. De bovenzijde is glanzig, fraai donkerbruin met eenen breeden goudgelen dwarsband, die even onder het midden van den voorrand der voorvleugels begint, een weinig steiler dan de achterrands der vleugels loopt en in den staarhoek der achtervleugels eindigt. Deze band is op de voorvleugels ongeveer 1,5 mm. breed, wortelwaarts tegen den voorrand bijgerond en van onderen tegen den binnenrand mede, doch flauwer, verbreedt zich aan den voorrand der achtervleugels tot ongeveer het dubbele, om weder, geleidelijk versmallende, met eene breedte van 1,5 mm. te eindigen. Franje over het geheel kort, tegen den staarhoek der achtervleugels iets verlengd, doch daar nog slechts $\frac{1}{3}$ zoo breed als de vleugel, gekleurd als de vleugels behalve aan het eind van den dwarsband waar zij goudgeel is. Onderzijde iets lichter en glanziger bruin dan boven, eveneens geteekend doch wortelwaarts van den dwarsband met goudgele schubben bestrooid.

Wat de nervuur aangaat, zoo zijn de middencellen beiden open, en ontbreekt ader 5 op voor- en achtervleugels,

bovendien ontbreekt ader 10 der voorvleugels en zijn ader 2 en 3 der voor- en 3 en 4 benevens 6 en 7 der achtervleugels gesteeld. Bij de beide genoemde Europeesche soorten zijn de middencellen gesloten, hebben de voorvleugels 12 en de achtervleugels 8 aderen, alleen 7 en 8 der voorvleugels zijn gesteeld (trouwens bij *Bersteiniella* ook) en ader 7 en 8 der achtervleugels ontspringen verwijderd van elkander.

Pooten vrij stevig, gewoon gevormd en gespoord, vrij glad beschubd, goudgeel, de beide voorste paren met goudgele, bruin gevlekte tarsen, de achterpooten met donkerbruine, geel gerande tarsenleden en alle scheenen met een bruin vlekje aan de punt.

Achterlijf geelbruin, slank, de helft langer dan de achtervleugels.

Het eenige exemplaar, een mannetje, is door Bernstein op het eiland Salawatti in Nederlandsch Oost-Indië gevangen.



Snellen, P. C. T. 1878. "Nieuwe exotische tineinen van 's rijks museum van natuurlijke historie te Leiden." *Tijdschrift voor entomologie* 21, 129–147.

View This Item Online: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/40961>

Permalink: <https://www.biodiversitylibrary.org/partpdf/10464>

Holding Institution

Smithsonian Libraries and Archives

Sponsored by

Smithsonian

Copyright & Reuse

Copyright Status: NOT_IN_COPYRIGHT

This document was created from content at the **Biodiversity Heritage Library**, the world's largest open access digital library for biodiversity literature and archives. Visit BHL at <https://www.biodiversitylibrary.org>.